

Poradnik Biznesmena

OPRACOWANIE:

Biuro Podróży

ASIA CITY CENTER Sp. z o.o.

01-202 Warszawa, ul. Jaktorowska 4 lok. 8

tel.: +48 22 862-74-48 / 49, fax: +48 22 862-47-14

www.acctravel.net

e-mail: wawoffice@acctravel.net

Informacje ogólne

Tajwan to stosunkowo niewielka wyspa położona na obrzeżu Morza Południowocchińskiego, oddzielona od kontynentu azjatyckiego około 200-kilometrową Cieśniną Tajwańską. Mimo swych niewielkich rozmiarów - wyspa ma 450 km długości i 144 km szerokości - jest ona niezwykle zróżnicowana pod względem krajobrazowym. Występują tu wysokie pasma górskie, z najwyższym szczytem osiągającym 3950 metrów. Góry pokrywają niemal dziewicze lasy, linia brzegowa jest bardzo urozmaicona, z licznymi zatoczkami i klifowymi wybrzeżami. Nic więc dziwnego, że Portugalczycy, którzy odkryli dla Europy ten kraniec Azji, nazwali go Formosa, co w ich języku znaczy "piękna wyspa".

Oficjalna nazwa państwa:

Republika Chińska

Ustrój: **system wielopartyjny**

Stolica: **Taipei**

Język urzędowy: **chiński mandaryński**

Waluta: **1 nowy dolar tajwański (NT\$) = 100 centów**

PODRÓŻY

Asia City Center - Poland

01-202 Warszawa, ul. Jaktorowska 4

tel.: +4822 8627448/49, fax: +4822 8624714

website: www.acctravel.net,

e-mail: wawoffice@acctravel.net

Język

Oficjalnym językiem używanym w instytucjach państwowych, szkołach i mediach jest mandaryński dialekt chińskiego. Jest to język powszechnie używany zarówno na Tajwanie jak i w Chinach kontynentalnych. To tego dialektu używa się przy nauce pisania chińskimi znakami, jego też najczęściej uczą się obcokrajowcy.

Dialekt tajwański - język prowincji Fudżian- to mowa ojczysta większości mieszkańców Tajwanu. Przez wiele lat uważany za "język ulicy", zyskuje sobie coraz większą popularność w mediach i biznesie. Spora mniejszość Tajwańczyków mówi dialektem Hakka.

• Pieniądze

- Oficjalną walutą Chińskiej Republiki Tajwanu jest nowy dolar tajwański (NT\$).
- Nominały monet wynoszą 1, 5, 10, i 50; banknoty mają nominały: 50, 100, 500 i 1000.
- Dolary amerykańskie, jak i inne obce waluty nie są zazwyczaj akceptowane na Tajwanie jako środki płatnicze, a więc należy wymienić chociaż część pieniędzy na miejscową walutę przy przekraczaniu granicy Tajwanu.

• Karty płatnicze

- Powszechnie honorowane są karty płatnicze VISA, MasterCard, Diners, American Express itp.
- W niektórych punktach sprzedaży mogą pojawić się trudności z realizacją płatności kartami VISA Electron.
- Wydane przez polskie banki karty w większości mogą być również używane do wypłat z tajwańskich bankomatów.

• Polskie placówki dyplomatyczne w Tajwanie:

Polska nie uznaje państwowości Tajwanu ("Republiki Chińskiej") i nie utrzymuje z nim stosunków dyplomatycznych - na wyspie nie ma polskiego przedstawicielstwa dyplomatycznego ani urzędu konsularnego. W przypadkach wymagających pomocy można kontaktować się z działającym w Taipei Warszawskim Biurem Handlowym.

Warszawskie Biuro Handlowe w Taipei
No. 333, Keelung Rd., Sec. 1, 31-st Floor, Room 2006, Taipei 110, Taiwan
tel. +886 (2) 27220115; +886 (2) 27220139
fax. +886 (2) 27220557
tel.kom. +886933917721
e-mail: warsaw.office@msa.hinet.net

• Przekroczenie granicy Tajwanu, wizy

BIURO PODRÓŻY

Asia City Center - Poland
01-202 Warszawa, ul. Jaktorowska 4
tel.: +4822 8627448/49, fax: +4822 8624714
website: www.acctravel.net,
e-mail: wawoffice@acctravel.net

Przy przekroczeniu granicy Tajwanu należy pamiętać o kilku ważnych kwestiach – co można wwieść/ wywieść z Tajwanu:

- Można wwieść przedmioty osobiste, które nie przekraczają wartość 6000 NT\$
- Można wwieść wyroby jubilerskie (do 5000 NT\$)
- Nie można wwozić broni palnej, amunicji i narkotyków.
- Poza terytorium państwa można wywieść do 5000 NT\$ gotówką.

Informacje wizowe:

- Obywatele polscy podróżujący na Tajwan muszą posiadać wizę.
- Wizę można uzyskać za pośrednictwem Biura Kulturalno-Gospodarczego Tajpej w Warszawie (ul. Koszykowa 54, tel. 0-22 630 84 38, fax 0-22 630 84 31)
- Wymagania wizowe: ważny przez co najmniej pół roku paszport, bilet powrotny lub na dalszą podróż, 2 fotografie paszportowe, oraz wnieść opłatę w wysokości 2000 TWD

• Informacje dla kierowców

- Na Tajwanie wymagane jest międzynarodowe prawo jazdy.
- W przypadku dłuższego pobytu wymagane jest dodatkowe zaświadczenie, wydawane przez miejscową policję.
- Sieć dróg jest dosyć dobrze rozwinięta.
- Obowiązuje ruch prawostronny.
- Obowiązują międzynarodowe przepisy ruchu drogowego.

• Bezpieczeństwo

- Tajwan jest krajem dosyć bezpiecznym.
- Szczególne środki ostrożności zachować należy w miejscach publicznych (bazary, domy towarowe, komunikacja miejska)

Informacje turystyczne i porady

Tajwan nie jest miejscem szczególnie wymagającym dla turystów. Mieszkańcy wyspy są niezwykle gościnni i przyjacielsko nastawieni do odwiedzających. Nie przywiązują zbyt wielkiej wagi do konwenansów, zatem nie jest łatwo ich zrazić. Poza tym większość z nich zna dość dobrze kulturę zachodnią, nie musimy się więc trudzić, by wyuczyć się długiej listy zasad i konwenansów, które obowiązują na wyspie Formosy.

• Pozdrowienia

- Na powitanie Tajwańczycy podają sobie zazwyczaj dłonie
- Przy okazji różnego rodzaju oficjalnych spotkań sposobem powitania jest ukłon

• Jedzenie

- Podstawowym narzędziem do jedzenia są pałeczki.

- Podczas jedzenia pałeczkami należy unieść miseczkę i trzymać ją blisko brody. To zdecydowanie ułatwi początkującym posługiwanie się tymi specyficznymi przyrządami.
- W niektórych restauracjach używa się łyżek, noży i widelców.
- **Picie**
  - Formą podziękowania za nalanie napoju jest trzykrotne stuknięcie środkowym palcem o stół przy naczyniu, z którego pijemy.
  - Tradycyjny toast chiński wznosi się poprzez podniesienie obiema dłońmi kieliszka do góry.
  - Toast wnosimy najczęściej na cześć naszego tajwańskiego towarzysza.
  - Typowym toastem jest 'kanpei' (oznacza to 'do dna')
  - Jeśli nie mamy ochoty na picie, musimy uprzejmie, ale stanowczo odmówić tyle razy, ile jest to konieczne.
- **Kontakty międzyludzkie**
  - Niezwykle ważne jest stworzenie sieci kontaktów osobistych (nazywa się to 'kuanhsi', co oznacza po prostu 'koneksję')
  - Dzięki koneksjom można rozwijać swoje interesy, uzyskiwać nowe informacje etc.
  - Możemy też liczyć na pomoc naszego tajwańskiego przyjaciela nawet w najtrudniejszych sytuacjach.
  - Rozwijanie 'kuanhsi' następuje poprzez częste spotkania w barach, restauracjach, klubach, poprzez dawanie sobie prezentów, składanie wizyt domowych.
  - Musimy być przygotowani na to, że Tajwańczycy przy pierwszym spotkaniu zadają mnóstwo (czasami bardzo osobistych) pytań.
  - Należy się do tego przyzwyczaić i odpowiadać na nie z cierpliwością.
  - Nigdy nie należy okazywać gniewu, złości czy zniecierpliwienia.
  - Chińczycy na stres i zakłopotanie reagują śmiechem. W ten sposób starają wybrnąć z trudnej dla nich sytuacji. Czasami ich śmiech dla cudzoziemca może wydać się zupełnie nie na miejscu.
  - W Tajwanie dużą wagę przywiązuje się do poszanowanie ludzi starszych.
  - Pamiętajmy, aby osobom starszym nalewać najpierw napój, podawać posiłek czy przepuszczać ich w drzwiach.
- **Co warto zobaczyć w Tajwanie**

Wyspa jest zamieszkała w przeważającej większości przez Chińczyków, którzy począwszy od XV wieku przybywali tu z kontynentalnych Chin kolejnymi falami imigracji. Największy exodus nastąpił w 1949 roku (i w latach następnych), kiedy po utworzeniu Chińskiej Republiki Ludowej przybyło tu za swym przywódcą Chiang Kai-szelem wielu Chińczyków nie popierających nowego ustroju państwa. W północnej części wyspy założono Taipei - stolicę nowego państwa, które utworzył Chiang Kai-szek - Republiki Chińskiej. Dziś jest to kilkumilionowa metropolia, ze wszystkimi atrybutami nowoczesnego miasta - wieżowcami, olbrzymim ruchem samochodów i motocykli, będących najpopularniejszym środkiem poruszania się po wyspie. W centrum Taipei znajduje się olbrzymie mauzoleum wodza Tajwańczyków, Chiang Kai-szeka, odwiedzane tłumnie przez miejscowych i turystów. Jednym z

najciekawszych miast jest położone na południowozachodnim wybrzeżu Tainan. Znajduje się tu wiele świątyń religii wyznawanych przez Chińczyków: buddyzmu, taoizmu i konfucjanizmu. Najpiękniejsze i najbardziej liczne są świątynie buddyjskie, częstokroć świeżo odnowione, z licznymi zdobieniami charakterystycznymi dla sztuki chińskiej. W odległości około 60 km od Taipei, w pięknym górzystym krajobrazie znajduje się największy na Tajwanie kompleks klasztorów buddyjskich. Poszczególne budowle pochodzą z różnych okresów, różniąc się wyglądem i stanem utrzymania, lecz warto je odwiedzić choćby tylko ze względu na malownicze położenie i różnorodność architektoniczną. Turyści, którzy tu dotrą, mają możliwość przenocowania w pomieszczeniach klasztornych. Jedną z największych atrakcji przyrodniczych Tajwanu jest park Narodowy Taroko, położony we wschodniej części wyspy. Obejmuje on piękny fragment górzystego, pokrytego gęstym lasem krajobrazu, z licznymi dolinami i głębokimi wąwozami. Znajdują się tu także malownicze wodospady i niewielkie buddyjskie świątynie. W parku wytyczono kilka tras turystycznych umożliwiających obejrzenie najciekawszych miejsc, w tym wąwozu Taroco, z fantastycznie ukształtowanymi skałami. Pobyt w parku może być wspaniałym zwieńczeniem zwiedzania "pięknej wyspy" - Formosy

Zwyczaje w biznesie:

Spotkania

- Najlepszą porą na planowanie podróży, zwłaszcza podróży w interesach do Tajwanu jest okres pomiędzy kwietniem a wrześniem (od stycznia do marca w Tajwanie trwają wakacje)
- Godziny pracy w Tajwanie: 8.30 - 12.00, 13.00 – 17.00 od poniedziałku do piątku, w sobotę 8.30 – 12.00.
- Przerwa pomiędzy godziną 12.00 a 13.00 jest w Tajwanie praktykowana. Lepiej więc nie planować spotkania w tych godzinach.
- Częścią tajwańskich zwyczajów biznesowych są wizyty w różnego rodzaju barach, klubach, restauracjach. Należy się przygotować na to, że takie wyjście zakończy się bardzo późno (prawdopodobnie na ranem)
- Punktualność jest wymagana, jednak nasz tajwański kontrahent niekoniecznie będzie tego przestrzegał. Ważne jest, aby w takich sytuacjach nie okazywać zniecierpliwienia czy zdenerwowania.
- Jeśli my przyjdziemy na spotkanie spóźnieni, należy zadzwonić i powiadomić o kilkuminutowym spóźnieniu.

Ubranie

- Schłodne, konserwatywne
- Należy unikać koloru czerwonego, białego i czarnego
- Mężczyźni powinni zakładać ciemny garnitur i koniecznie krawat
- Kobiety elegancki kostium bądź spódnicę (niezbyt krótką) i gustowną, ale skromną bluzkę

Rozmowa

- Podczas pierwszego spotkania Tajwańczycy prowadzą raczej krótką rozmowę.
- Nie należy być zaskoczonym, jeśli Tajwańczyk zapyta nas bezpośrednio ile coś kosztowało bądź ile coś jest warte.
- Podczas konwersacji możemy spróbować używać chińskich słów. Nasz wysiłek zostanie z całą pewnością doceniony.
- Dobrym tematem do rozmowy jest rodzina. Tajwańczycy uważają, że biznesem, który ma szczęśliwą, dobrą rodzinę, jest gwarancją powodzenia w interesach.
- Tematy rozmów, które można śmiało podejmować z naszym tajwańskim kontrahentem to: nasza podróż do Tajwanu, co wiemy o tym kraju, jak nam się tutaj podoba. Tajwańczyka z całą pewnością zaciekawiają informacje o naszym kraju.

- Tematy rozmów, których należy unikać: polityka, komunizm, sytuacja w Chinach

Zwracanie się do osób, tytułowanie ich:

- W Tajwanie jest niezwykle istotne, aby zwracać się do ludzi uwzględniając ich tytuł naukowy czy stanowisko jakie zajmują (nawet, gdy są już na emeryturze)
- Do osób bez tytułu naukowego zwracamy się na pan/ pani. Chyba, że nasz rozmówca zaproponuje przejście na 'ty'.

Prezenty:

- Dawanie prezentów jest dosyć popularnym zwyczajem.
- Już na pierwszym spotkaniu Tajwańczyk może nam wręczyć prezent. Na kolejnym powinniśmy mu się odwdziżyć (ważne jest, by prezenty były podobnej wartości).
- Dobrym pomysłem na prezent są rzeczy z logo naszej firmy.
- Nie należy dawać prezentów wyprodukowanych w Tajwanie.
- Prezentu nie otwieramy przy osobie, która nam go dała. To może wprawić tę osobę w zakłopotanie, gdyż nigdy nie wiadomo czy prezent się będzie podobał.
- Opakowanie powinno być kolorze czerwonym, różowym bądź żółtym (wg Tajwańczyków te kolory przynoszą szczęście). Należy unikać koloru czarnego i białego.
- Trzeba jednak uważać, by nie przesadzić z podarkami. Zbyt częste dawanie ich nie jest w dobrym tonie.
- Jeśli chcemy komuś wręczyć kwiaty, powinniśmy uważać na ich liczbę

Liczby i ich symboliczne znaczenie:

- Liczba 4 kojarzona ze śmiercią, lepiej unikać.
- Liczba 6 kojarzona z wiatrem, wodą, światłem, to szczęśliwa liczba
- Liczba 8 kojarzona z bogactwem, także szczęśliwa
- Liczba 13 także przynosi szczęście, tylko w kulturze zachodniej jest uważana za pechową.

Prezenty, które zadowolą naszego tajwańskiego kontrahenta: produkty z logo naszej firmy, importowany alkohol, eleganckie pióra bądź długopisy, perfumy

Prezenty, których należy unikać: rzeczy wyprodukowane w Tajwanie, noże, nożyczki, ręczniki, zegarki

Negocjacje:

-Wizytówki:

- Przed spotkaniem należy się upewnić czy mamy wizytówkę. Wymienienie się wizytówkami z naszym tajwańskim kontrahentem jest niezwykle ważne.
- Są one ważne, gdyż informują naszego tajwańskiego partnera o stanowisku, jakie zajmuje w firmie, co w Tajwanie jest bardzo istotne.
- Nazwa naszej firmy powinna być napisana zarówno w języku polskim, jak i chińskim.
- Jeśli na spotkaniu pojawimy się bez wizytówki, nie zrobimy zbyt dobrego wrażenia.
- Kiedy otrzymamy wizytówkę od Tajwańczyka, przez kilka chwil powinniśmy okazać żywe zainteresowanie nią.
- Nie należy jej od razu chować do kieszeni – to będzie bardzo niegrzeczne.

-Rozmowa

- Tajwańczycy na pierwszym spotkaniu prowadzą krótką konwersację.

- Targowanie się to główny sposób prowadzenia interesów w Tajwanie. Trzeba być jednak przygotowanym na kompromis.
- W Tajwanie stosunki pomiędzy partnerami w interesach są oparte na wzajemnym szacunku i zaufaniu. Musimy podczas negocjacji wykazać, że jesteśmy godni zaufania.
- Jeśli na negocjacje zabieramy swoich współpracowników, bardzo ważne jest, aby w takim zespole znaleźli się ludzie starsi, doświadczenie, ze sporym stażem zawodowym. To z całą pewnością jest kluczem do sukcesu – w Tajwanie osoby starsze są otoczone szczególnym szacunkiem, wręcz kultem. A obecność seniorów podczas negocjacji jest dowodem na to, że firma ma wieloletnią tradycję, głębokie korzenie.
- Jeśli spotkanie będzie odbywało się w biurze, nie należy do niego wchodzić dopóki nie zostaniemy zaproszeni. Siadamy także, gdy zostaniemy o to poproszeni.
- Podczas prezentowania naszej oferty należy wypunktować i streścić najważniejsze rzeczy, zarówno na początku i na końcu prezentacji.
- Należy być raczej powściągliwym w rozmowie i unikać nadmiernej gestykulacji – to nie jest w Tajwanie odbierane pozytywnie.
- Na wszelkiego rodzaju pytania musimy odpowiadać jak najbardziej rzetelnie. Nie zapomnijmy się upewnić czy nasz tajwański kontrahent wszystko zrozumiał.
- Nie należy także uzewnętrzniać swoich emocji i podnosić głosu.

Mniej formalne spotkania:

- Przed pierwszym oficjalnym spotkaniem prawdopodobnie zostaniemy zaproszeni do klubu czy restauracji.
- Musimy się przygotować na to, że takie wyjście kończy się zazwyczaj nad ranem. Naleganie na wcześniejszy powrót nie będzie dobrze odebrane.
- Spotkanie odbywają się częściej w restauracjach niż w domach prywatnych.
- Jeśli zostaniemy zaproszeni do domu Tajwańczyka nie zapomnijmy przed wejściem zdjąć butów. Przyniesie skromnego prezentu zostanie przez Tajwańczyka odebrane jako miły gest.
- Zostaniemy poczęstowani kilkoma potrawami. Nie zapomnijmy każdej z nich spróbować. Komplementy na temat przygotowanych potraw są jak najbardziej wskazane.

Biuro Gospodarcze i Kulturalne Tajpej w Polsce

4th Fl., IPC Building, Koszykowa St. 54,
00-675 Warszawa

Dział Wizowy: +48 22 630 84 17

Dział Informacji: +48 22 630 84 48

Dział Gospodarczy: +48 22 630 84 22

Taiwan Trade Center Warsaw

Neptune Building, Domaniewska St. 41,
02-672 Warszawa, Poland
Tel.: + 48 22 6060290-91
Fax: + 48 22 6060292
<http://taiwantrade.com.tw>

BIURO PODRÓŻY

Asia City Center - Poland

01-202 Warszawa, ul. Jaktorowska 4
tel.: +4822 8627448/49, fax: +4822 8624714
website: www.acctravel.net,
e-mail: wawoffice@acctravel.net

Export-Import Bank Taiwan

Neptune Building, Domaniewska St. 41,
02-672 Warszawa, Poland
Tel.: +48 22 874 35 82
fax: +48 22 874 35 83

**Polskie Przedstawicielstwo na Tajwanie
Warszawskie Biuro Handlowe w Tajpei**

No. 333, Keelung Rd., Sec1,31-st Fl., Room 2006, Taipei 110,
Taiwan
Tel.:+886 2 27220115; +884 2 27220139
Fax: +886 933917721
e-mail: Warsaw.office@msa.hinet.net